

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Procesiniai terminai

Procesiniai terminai

Italija

1 Kokių rūšių terminai taikomi civiliniame procese?

Procesiniai terminai, t. y. laiko tarpas, per kurį reikia atlikti konkretų veiksmą, gali būti: a) privalomieji (**it. perentorio**), tai reiškia, kad suėjus tokiam terminui atliktas veiksmas laikomas negaliojančiu; b) nurodomieji (**it. ordinatorio**), tai reiškia, kad suėjus tokiam terminui atliktas veiksmas nelaikomas neteisėtu arba negaliojančiu; c) minimalūs (**it. dilatorio**), **tai reiškia, kad veiksmas yra neteisėtas, jei jis atliekamas prieš pasibaigiant tokiam terminui (Civilinio proceso kodekso 152–155 straipsniai, žr. toliau pateikiamą priedą).**

2 Nedarbo dienų, numatytų 1971 m. birželio 3 d. Reglamente (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, sąrašas.

Toliau nurodytos dienos yra nedarbo dienos: visi sekmadieniai, sausio 1 d., sausio 6 d., balandžio 25 d., Velykų pirmadienis, gegužės 1 d., birželio 2 d., rugpjūčio 15 d., lapkričio 1 d., gruodžio 8 d. ir gruodžio 25 bei 26 d.

3 Kokios yra bendrosios civilinio proceso terminų taisyklės?

Skaičiuojant procesinį terminą, termino pradžios diena (**lot. dies a quo**) nėra įskaičiuojama. Jeigu paskutinė termino diena (**lot. dies ad quem**) yra nedarbo diena, terminas automatiškai pratęsiamas iki kitos darbo dienos. Jeigu įstatyme pateikiama nuoroda į kalendorines dienas (**it. giorni liberi**), skaičiuojant terminą termino pradžios ir pabaigos dienos neįskaičiuojamos.

Jeigu įstatyme aiškiai nenurodyta, kad terminas yra privalomasis, tai bus laikoma nurodomuoju terminu.

Skaičiuojant mėnesiais arba metais nustatytus terminus, naudojamas bendras kalendorius; todėl terminas pasibaigia tuomet, kai pasibaigia atitinkamo mėnesio diena, susijusi su pradine diena, arba, kai terminas skaičiuojamas metais, paskutinių metų, susijusių su pradiniais metais, atitinkamo mėnesio dieną, nepaisant to, kad mėnuo gali turėti 31 ar 28 dienas, įskaitant keliamųjų metų vasario mėnesį.

Privalomųjų terminų pratęsti negalima.

Procesiniai terminai bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose (išskyrus su darbo teise susijusias bylas) automatiškai sustabdomi per vasaros atostogas, kurios, įgyvendinus reformą pagal įstatymo galią turintį dekretą Nr. 132/2014, kiekvienais metais trunka nuo rugpjūčio 1 d. iki rugpjūčio 31 d. (anksčiau jos trukdavo iki rugsėjo 15 d.), ir jie toliau skaičiuojami arba pradedami skaičiuoti pasibaigus šiam sustabdymo terminui.

4 Kai tam tikrą veiksmą ar formalumą reikia atlikti per nustatytą laiką, kada pradedamas skaičiuoti terminas?

Jeigu teisėjas nepatiksliina termino pradžios datos, jis paprastai pradedamas skaičiuoti nuo dienos, kurią šalis *de facto* arba *de jure* sužino apie savo prievolę (pvz., apeliacinio skundo pateikimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo pranešimo apie teismo sprendimą arba, jei apie jį nepranešama, nuo jo paskelbimo dienos).

5 Ar dokumentų perdavimo ar įteikimo būdas (dokumentą asmeniškai įteikia antstolis arba pašto darbuotojas) gali turėti įtakos termino eigos pradžiai arba ją pakeisti?

Taip gali atsitikti šiais dviem atvejais:

a) atsižvelgiant į terminus, kurie pradėti skaičiuoti nuo dokumento įteikimo arba pranešimo apie jį (pvz., terminai apeliaciniam skundui dėl sprendimo paduoti). Šiais atvejais skaičiuojant apeliacinio skundo padavimo trumpąjį terminą pagal Civilinio proceso kodekso 325 straipsnį (30 dienų pirmajam apeliaciniam skundui paduoti arba 60 dienų kasaciniam skundui kasacinės instancijos teismui paduoti) svarbiausia yra momentas, kada adresatas gauna teismo sprendimo kopiją. Todėl momentas, nuo kurio pradedamas skaičiuoti terminas, iš tikrųjų gali keistis atsižvelgiant į įteikimo būdą, nes paštu dokumentai paprastai įteikiami per ilgesnį laiką nei tuomet, kai juos įteikia teismo antstolis.

b) Kalbant apie dokumentų įteikimą paštu, Konstitucinis Teismas (2002 m. sprendime Nr. 477 ir 2004 m. sprendime Nr. 28) konstatavo, kad teismo dokumentas laikomas įteiktu, kai dokumentą įteikianti šalis perduoda jį teismo antstoliui, nepaisant to, kokiu būdu vėliau dokumentai yra perduodami (paštu ar įteikiant teismo antstoliui), o įteikimo procedūros pabaiga yra diena, kurią adresatas gauna dokumentą.

Šis principas reiškia, kad momentas, nuo kurio norinti įteikti dokumentą šalis laikoma jį įteikusia, yra atskiriamas nuo dokumento įteikimo adresatui momento; šis principas taip pat patvirtinamas Tarybos reglamente (EB) Nr. 1348/2000. Principas yra susijęs tik su dokumento įteikimu laiku, kai tariama, kad dokumentą įteikianti šalis laikėsi termino, jeigu dokumentas, kurį reikia įteikti, teismo antstoliui yra perduodamas prieš pasibaigiant taikytinam terminui. Tai neturi įtakos termino pradžios momentui, kuris yra arba pranešimo apie dokumentą, arba jo įteikimo adresatui, arba teismo sprendimo paskelbimo ar kito įvykio įvykimo momentas, kaip išsamiau aprašyta pirmiau.

6 Jeigu termino eiga prasideda nuo įvykio, ar diena, kurią įvykis įvykis, į terminą įskaičiuojama?

Ne, įvykio diena nėra įskaičiuojama į terminą.

7 Kai terminas išreikštas dienomis, skaičiuojamos kalendorinės ar darbo dienos?

Įskaičiuojamos visos dienos; jeigu terminas baigiasi nedarbo dieną, jis pratęsiamas iki kitos darbo dienos.

8 Kaip skaičiuojamas savaitėmis, mėnesiais arba metais išreikštas terminas?

Mėnesiais arba metais nustatytas terminas reiškia, kad terminą sudaro kalendoriniai mėnesiai ir metai.

9 Kada baigiasi savaitėmis, mėnesiais arba metais skaičiuojamas terminas?

Tokiais atvejais terminas pasibaigia tuomet, kai pasibaigia atitinkamo mėnesio diena, susijusi su pradine diena, arba, kai terminas skaičiuojamas metais, paskutinių metų, susijusių su pradiniais metais, atitinkamo mėnesio diena, nepaisant to, kad mėnuo gali turėti 31 ar 28 dienas, įskaitant keliamųjų metų vasario mėnesį.

10 Jeigu terminas baigiasi šeštadienį, sekmadienį, valstybinių švenčių dieną arba kitą nedarbo dieną, ar jis pratęsiamas iki pirmos po jos einančios darbo dienos?

Taip.

11 Ar tam tikroms aplinkybėms terminai gali būti pratęsimi? Kokiomis sąlygomis?

Privalomųjų terminų pratęsti negalima. Tačiau šalys gali prašyti, kad teismas pratęstų terminą, jei gali įrodyti, kad termino nesilaikė dėl nuo jų nepriklausančių priežasčių.

12 Kokie skundų padavimo terminai?

Visų pirma reikia atskirti ilguosius ir trumpuosius terminus.

Ilgasis terminas yra šeši mėnesiai nuo teismo sprendimo paskelbimo dienos. Trumpasis terminas, kuris pradamas skaičiuoti nuo pranešimo apie teismo sprendimą momento, yra 30 dienų pirmajam apeliaciam skundui paduoti arba 60 dienų kasaciniam skundui kasacinės instancijos teismui paduoti. Prašymai dėl trečiųjų šalių prieštaravimų (it. *opposizione di terzo revocatoria*) ir prašymai peržiūrėti sprendimą (it. *revocazione*) turi būti pateikiami per 30 dienų nuo to momento, kai nustatoma apgaulė arba klaida, kuria pagrįstas prašymas. Apeliaciniai skundai dėl jurisdikcijos nebuvimo turi būti paduodami per 30 dienų.

13 Ar teismai gali pakeisti terminus, visų pirma atvykimo į teismą terminus, arba nustatyti specialų atvykimo į teismą terminą?

Paprastai teismas gali nustatyti terminus savo nuožiūra, tačiau turi atsižvelgti į įstatyme nustatytas ribas. Vis dėlto terminai, per kuriuos šalys turi atvykti į teismą, yra nurodyti įstatyme ir teismas jų nustatyti negali. Pagal Civilinio proceso kodekso 168a straipsnį teismas pirmojo posėdžio datą gali nukelti ne ilgesniam kaip 45 dienų laikotarpiui.

14 Jeigu asmeniui, gyvenančiam toje vietoje, kurioje jam būtų pratęstas terminas, apie veiksmą, kurį jis turi atlikti, pranešama toje vietoje, kurioje gyvenantiems asmenims terminas nepratęsiamas, ar šis asmuo praranda galimybę pasinaudoti pratęstu terminu?

Italijoje nėra bendros taisyklės, susijusios su terminų pratęsimu. Tačiau tam tikrose bylose terminai gali būti sustabdyti atsižvelgiant į gaivalines nelaimes. Todėl paprastai terminai pratęsimi tik asmeniui arba teritorijai, kuriai taikoma priemonė arba ministro įsakymas.

15 Kokios terminų nesilaikymo pasekmės?

Nesilaikant privalomojo termino išnyksta teisė atlikti veiksmą, kurį reikėjo atlikti per nurodytą terminą.

16 Jeigu terminas pasibaigia, kokiomis teisių gynimo priemonėmis gali pasinaudoti jį praleidusios šalys?

Terminą praleidusios šalys gali prašyti jį pratęsti, jeigu gali įrodyti, kad termino nesilaikė dėl nuo jų nepriklausančių priežasčių.

Susiję priedai

Procesiniai terminai: Civilinio proceso kodekso 323–338 straipsniai (72 Kb)

Procesiniai terminai: Civilinio proceso kodekso 152–155 straipsniai (41 Kb)

Paskutinis naujinimas: 21/07/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.